

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتح همدان

۱۳۹۲ آبان ۳۰

ارزیان محیط‌زیست

تحلیل پیامدهای زیست‌محیطی توسعه گردشگری در شهرستان ماسال

عیسی پور رمضان^۱، سمیه عاشوری مریدانی^{۲*}

۱. عضو هیأت علمی گروه جغرافیا، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت
 ۲. کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی توریسم، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت
- نویسنده مسئول: so.ashouri@gmail.com –

چکیده

در عصر حاضر، جهانگردی به عنوان عاملی جهت بهبود کیفیت زندگی جوامع در حال توسعه تلقی می‌شود. این صنعت که بر پایه توجه گردشگران به میراث‌ها و یادمان‌های تاریخی و فرهنگی و جاذبه‌های طبیعی از طریق مسافرت استوار است، توانسته آثار منفی و مثبت خود را به طور مستقیم یا غیرمستقیم بر جاذبه‌ها و همچنین محیط زیست مقاصد گردشگری وارد کند. لذا شناسایی این اثرات از جمله ضروریات برای ارائه برنامه‌ریزی دقیق و رسیدن به توسعه پایدار این صنعت است. شهرستان ماسال که در پژوهش حاضر به عنوان منطقه مورد مطالعه انتخاب گردیده، یکی از نواحی پر جاذبه در استان گیلان است که در سالهای اخیر مقصد گردشگری بسیاری از گردشگران را در این استان به خود اختصاص داده است. از آنجاییکه گردشگری در این شهرستان عمده‌تر بر پایه طبیعت‌گردی (اکوتوریسم) استوار است، لذا خواه ناخواه پیامدهای مطلوب و نامطلوبی را بر پیکر محیط زیست وارد می‌کند. از اینرو بررسی پیامدهای زیست‌محیطی بوجود آمده از فعالیتهای گردشگری در این شهرستان به منظور جلوگیری از سیر قهقرایی آن، از اهداف اصلی این پژوهش می‌باشد. در این راستا به منظور دستیابی به اهداف مورد انتظار، با استفاده از روش تحقیق توصیفی - تحلیلی و بهره‌گیری از مطالعات استنادی - میدانی (تکمیل ۳۸۴ پرسشنامه توسط ساکنان بومی، گردشگران و کارشناسان) به شناسایی اثرات و پیامدهای ناشی از فعالیتهای گردشگری در شهرستان ماسال پرداخته شد. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که بین توسعه فعالیتهای گردشگری و تخریب زیست‌محیطی در شهرستان ماسال رابطه معناداری وجود دارد. همچنین بهره‌برداری بیش از توان و ظرفیت موهاب طبیعی خدادادی این شهرستان برای انجام فعالیتهای گردشگری، نبود برنامه‌ریزی‌های آینده‌نگر در راستای حفاظت و صیانت از محیط زیست پایدار و رفتار غیرمسئولانه گردشگران سبب شده تا اثرات نامطلوب زیست‌محیطی، کم کم در اغلب نواحی ماسال خود را نمایان سازد و آینده طبیعت‌گردی را در این منطقه با تنگناهای شدیدی مواجه سازد.

واژه‌های کلیدی: گردشگری، اکوتوریسم، پیامدهای زیست‌محیطی، شهرستان ماسال